SOBOTA dnia 30. Stycznia. (Nro 100.)

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Pocztą na Kwartał Zł: 13

o POMNIKU

dla ś. p. Józefa Xięcia Poniatowskiego.

	Złote	grosze
Podług wykazu umieszczonego w Numerze 45. Gazet Warszawskich dnia 6. Czerwca 1818. r. Kassa pomnika po dopełnieniu różnych wydatków, zamykała w ówczas w gotowiźnie - -	117,897	17.
Odtąd złożono w niéj następujące Summy:		
JOO. Xiąże Antoni Ordynat Sułkowski imieniem dziewiątego Pułku Piechoty Polskiej byłego Xtwa Warszawskiego -	35,716	22. 1/2
Xiąże Stanisław Poniatowski - - - - -	10,000	
Xiąże Henryk Lubomirski - - - -	7,000	
JWW. Marszałkowa Tyszkiewiczowa - - - - -	5,000	
Józef Poniatowski Pułkownik reszty z dawniéj zapisanych	4,750	
Stanisław Ordynat Zamojski reszty - - - -	2,500	
Alexander Starzyński reszty - - - -	1,900	
Ignacy Morski a conto - - - -	1,900	
Kajetan Uruski a conto - - - -	1,140	
Izydor Piotruski a conto - - - -	760	
Jan Wielopolski reszty - - - -	400	
Seweryn Orłowski - - - - - - -	950	
Obywatele Wołynia przez ręce JW. Gubernatora Giżyckiego - - - - - - - -	9,329	
Wojciech Męciński Kasztelan - - - - -	300	
Obywatele Powiatu Drohickiego przez ręce JW. Wiktora Hrabi Ossolińskiego - - - - -	600	
Jenerał Stokowski - - - - - - -	95	
Ogół gotowizny wynosi - - -	200,838	9. 1/2
Z tych wydano: Za burkę, ubiór ś. p. Xięcia i transporta różne -	649	
Reszty pozostaje w gotowiznie	200,189	9. 1/2
W Zapisach jest - - - - - - -	108,074	
Summa ogólna tak Zapisów jak i gotowizny wynosi - - -	308,263	9. 1/2

Śmierć JW. Jenerała Jazdy **Dąbrowskiego**, przeszkodziła staraniom Komitetu, do wyszukania summ zebranych w roku 1807, a których część złożył teraz JO. Xiąże Antoni Sułkowski, jako ówczasową składkę swojego wtedy Pułku: o czém doniosły Gazety Warszawskie pod Nrem 51 dnia 27 Czerwca 1818 roku.

Pomimo gorliwych starań, nie mogło dzieło zaczęte iść z pożądanym pośpiechem. Brak sposobnych ku temu w kraju naszym artystów, od jednego końca Europy do drugiego, bieglejszych szukać przymusił. I tak, Wżny Orłowski w Petersburgu mieszkający, szlachetnie podjętym, wspaniale uskutecznionym rysunkiem, wzór Narodowości podał znakomitemu Snycerzowi JPanu Thorvaldson, osiadłemu w Rzymie, do czego ofiarował także znacznego swego talentu dzieło Wżny Sokołowski. Kontraktem zawartym w Rzymie przez JW. Leona Hrabię Potockiego: JPan Thorvaldson podjął się wyrobienia z gipsu wzoru posągu za summę 12,000 Talarów Rzymskich, to jest 124,000 Złp. Gissera, czyli Rzemieślnika do kosztownego ulania, szukać w innym kraju jeszcze wypadnie. — Z tąd częste i odległe Korrespondencje, a z tych zwłoki i opóźnienia. — Fundusze do tychczas ledwie wynoszą połowę nieodbicie potrzebnych. Nie godzi się jednak wątpić, iż dojdą do zupełności, a zamiar do skutku. Jak tylko Polacy ujrzą zaczęcie onego, zapał do pamięci Wodza poległego w sprawie Ojczyzny, i przekazania wdzięczności pokoleniom następnym, we wszystkich ozwie się sercach.

Nie prędzéj możemy wymienić nazwiska wszystkich osób przyczyniających się do składki, aż przy zdaniu publiczności ogólnego rachunku.

w Warszawie dnia 29 Stycznia 1819 roku.

MOKRONOSKI.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

od brzegów Menu dnia 12 Stycznia.

W Dreźnie obchodzono na dniu 17 b. m. uroczystość 50 letniego małżeństwa N. Króla z Królową Jmć Saską.

— W ciągu bieżącego miesiąca, spodziewani są w Wiedniu NN. Królestwo Bawarscy.

— Rossyjski Jenerał Porucznik Hrabia Woronzów, dowódzca naczelny Korpusu Rossyjskiego z Francji powracającego, zabawiwszy krótki czas w Frankfurcie, wyjechał znów do Paryża.

— Z Kassel pod d. 14 Stycznia donoszą: Nowa Ustawa wojenna, zawiera między innemi:

„Żołnierza, który w bitwie lub jakiejkolwiek przeciw nieprzyjacielowi wyprawie, pierwszy krok do ucieczki zrobi, albo walczyć z nieprzyjacielem wzbraniać się będzie, każdy ma prawo trupem bezkarnie położyć: jeśli zaś to nienastąpi, wtenczas schwytanym i za wyrokiem rozstrzelanym być ma. — W przypadku, gdyby pułk cały z placu bitwy uciekł: winien być dziesiątkowanym, a los śmierci, kość oznaczy; Pułkowi takiemu odebraną zostanie chorągiew, która mu zwróconą nie będzie, póki męztwem i odwagą pierwiastkowéj hańby nie zmaże".

Nie wiele się po wojsku spodziewać można, w którym podobne środki energję wzbudzić i męztwo zapalić mają!

Dalej zawiera taż ustawa:

„Pojedynek podług okoliczności, od ośmiu dni do trzech miesięcy, więzieniem karany będzie. Jeśliby jeden z pojedynkujących się, był rannym, przeciwnik jego, ukarany zostanie więzieniem od 3. do 6

miesięcy; gdyby zaś ranny umarł, jako zabójca uważanym będzie. Ten, co sam sobie życie odbierze, pochowanym być ma pod murem Cmentarza; jeżeliby zaś sobie śmierć zadał dla tego, aby hańbiącej kary uniknąć; kara ta na trupie jego podług możności wykonaną będzie. Wyłącza się z pod kary samobójca, któryby w melancholji, lub z pomięszania zmysłów życie sobie odebrał".

— Prośba Hrabiego Las Casas, o uwolnienie Bonapartego z wyspy S. Heleny, jest już z Angielskiego na Francuski i Niemiecki język przetłumaczoną.

— W Szwajcarji, w Kantonie Zürich, przerznął sobie na nowy rok garło, człowiek 62 lat mający. Był pracowitym i oszczędnym, ale Kazania Pani Krüdener, pomięszały mu zmysły. Napełnioną mając głowę, bliską karą Boga, przemawiał sam do ludu, w celu nawrócenia go: rozdarował znaczną część majątku swego i nakoniec kupił sobie czółno na Renie, aby na nim jak niegdyś Noe, ratować się mógł wraz z familją przed potopem, którego się niezadługo spodziewał.

— W Monachjum zdarzył się okropny przypadek. — W kika dni po pochowaniu zmarłego Barona Hornstein, znaleziono w sklepie kościelnym przy drzwiach ciało jego krwią zbroczone. Musiał być żywo pochowanym, a obudziwszy się, wstał z trumny, starał się wyjść z grobu, ale nie mogąc drzwi otworzyć, rozbił sobie o mur głowę z rozpaczy.

— Basza Ibrachim przysyła do Konstantynopola workami uszy, nieszcześliwym Wehabitom poobcinane, które przybijane są na murach Seraju.

— List prywatny z Sabaudji, zawiera następujące doniesienie:

„Dostaliśmy się pod Rząd Xięży: władza Duchowna, ma tutaj największą powagę. Do Xięży należą wszystkie Akty cywilne, oni są stróżami prywatnych; pod pozorem przestrzegania dobrych obyczajów, wglądają w ich sposób myślenia, wtrącają się we wszelkie sprawy domowe; zgoła nic się bez ich wiadomości nie dzieje. Mają nawet wpływ do rozdziału łask wszelkiego rodzaju: nie można otrzymać żadnego Urzędu, bez okazania świadectwa czystych obyczajów i uczciwego postępowania, przez miejscowego Proboszcza podpisanego. Podobne świadectwo, potrzebne jest nawet do pozyskania paszportu.

„Niedawno jeden z pierwszych Urzędników, w miejscu publicznem, oświadczył w imieniu Rządu: iż pierwszym obowiązkiem dobrego Sędziego, jest najściślejsze zachowanie prawideł Kościoła Rzymskiego, co do postów, oraz przestrzeganie, aby i inni tychże przepisów dopełniali.

„Również w Państwach Króla Sardyńskiego, żaden rzeźnik nie poważy się sprzedawać mięsa w Piątki i Soboty. Oberżystom nawet nie wolno w te dnie dawać go podróżnym, którzy mają nieszczęście przez Królestwo Sardyńskie przejeżdżać. i t. d." Tak daleko rozciąga się tam władza Rządu!

— Jednym z przedmiotów, które roztrząsane być mają na Zgromadzeniu Stanów w Frankforcie, jest urządzenie dla Żydów. Już wyznaczoną jest Kommissja, która podać ma wnioski, jakie prawa będą mogły być nadane Izraelitom? Podług powszechnego zdania, przypuszczeni być mają do wszelkiego rodzaju rzemiosł i handlu, ale nie wolno im będzie żadnych praw politycznych używać.

Włochy.

z Rzymu 6. Stycznia.

Na dniu wczorajszym, umarła w mieście tutejszym, w 68 roku życia swego, Ludwika, Marja, Teresa Królowa Hiszpańska, Małżonka Karola IV. Urodził

się 1751. r. (W przeciągu 10ciu dni, umarły dwie Królowe Hiszpańskie).

— Canowa pracuje teraz nad posągiem Papieża Piusa VI.

HISZPANJA.

z Madrytu dnia 2 Stycznia.

Żal powszechny panuje po stracie zmarłéj Monarchini, która była wzorem wszystkich cnot. — Wysłano kurjera do Neapolu, w celu wstrzymania Xiężniczki, przyszłéj Małżonki Infanta Francisco de Paula. Dwór jest w żałobie, dla tego szlub odłożonym być musi.

— Król Neapolitański, przysłał kosztowny dar Margrabi Casa Jrujo teraźniejszemu Ministrowi Spraw Zagranicznych, z powodu zamęścia Infanta z Xiężniczką Neapolitańską. Margrabia był tak wspaniałomyślnym, iż daru nie przyjął, ale odesłał go poprzednikowi swemu Panu Pizarro, który małżeństwo to skojarzył.

— Podług powszechnéj pogłoski, Jenerał Morillo, ma być odwołanym z południowéj Ameryki. — W końcu Lutego, wypłynie przeciw Ameryce, wyprawa w Kadyxie przygotowana: składać się ma z 15stu tysięcy ludzi.

Wyrachowano, iż od r. 1810. wysłali już Hiszpanie do Ameryki 43,000 wojska.

— Od jedenastu miesięcy, nie wiemy co się dzieje z Jenerałem Morillo i Vice-Królem Peru.

AMERYKA.

z Nowego Jorku 12 Grudnia.

Jedno z pism tutejszych, zawiera następujące doniesienie z Charleston pod datą 30. Listopada:

„Dowiadujemy się w téj chwili, iż Wojska Hiszpańskie w liczbie 200. ludzi, zniszczyły założone przez Jenerała Lallemand osady w Texas, i Galveston, a Garnizony miejscowe na małym statku wysłały na morze."

— Jenerał Lefebvre Desnouettes, jeden z celniejszych Jenerałów którzy pod Napoleonem służyli, przybył niedawno do Washingtonu.

LOTERJA LICZBOWA.

Ciągnienie 385. d. 29. Stycznia.

88 82 20 31 14.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
rano.	ciepła	zimna	cale	linje	10częś: li:			łokcie	cale
28. Styczn:		7	27	7	9	Południowy.	Pogoda.		
29. Styczn:		4	27	7	4	Południo-Zachodni.	Pogoda.		

Wydawcy odpowiedzialni: Hrabia Kicinski J. Morawski